

19.08.2014 г. / 23:16:18

Вяра

20.08 по еретическия, †07 август по православния календар - Св. мъченици Марин и Астерий. Св. преподобномъченик Дометий Персийски и двамата му ученици. Св. преподобни Ор Черноризец

В памет на свети преподобномъченик Дометий († 363 г.)

*Свещеномъченик
Дометий Персиянин.
Фрагмент от стара
минейна икона за месец
август. Русия*

Свети Дометий живял при царуването на Константин Велики. Негова родина била Персия, където той бил обърнат от езичеството в християнството от човек на име Уар. Като

оставил родствениците и родината си, проникната от езическото нечестие, свети Дометий се отправил към пределите на гръцката държава, в град Низибия [1]. Тук отишъл в един манастир и приел свето Кръщение, а след това се облякъл в монашески образ и непорочно преминавал подвига на постническия живот. Но поради внушенията на завистливия и лукав бяс, живеещите в този манастир монаси го намразили и свети Дометий бил принуден да избяга в манастира на светите мъченици Сергей и Вакх, който се намирал в град Теодосиопол [2]. Тук той подражавал на живота на архимандрит Нурвел, за когото се разказва, че в продължение на шестдесет години не вкусил нищо варено, спял извънредно малко, и то не лежейки или седейки, а като стоял, опирайки се върху жезъла си. Архимандрит Нурвел поставил преподобния Дометий за дякон, но когато светият разбрал, че архимандритът иска да го накара да стане свещеник, избягал и оттук [3].

Като се уединил в една пустинна планина [4], свети Дометий водел живот по Бога, търпейки зной и мраз и всякакви неслоди. После той се заселил в една пещера и извършил много чудеса с Христовото име: той изцелявал от болести мнозина, които идвали при него, като в същото време ги привличал от идолопоклонството в Христовата вяра.

А когато в тази местност дошъл Юлиан Отстъпник и след като узнал всичко за свети Дометий, заповядал да го убият с камъни. Изпратените да извършат това злодеяние дошли и намерили в третия час на деня светия старец, който заедно с двама ученици извършвал определените молитви. Като се нахвърлили срещу тях, ги избили с камъни и така преподобни Дометий завършил своя богоугоден живот, заедно с двамата си ученици [5].

[1] Низибия - град в Месопотамия.

- [2] Теодосиопол - град на източния бряг на Ефрат.
[3] Заедно с двама ученици.
[4] В пределите на Кир в Сирия.
[5] В 363 г., 23 март.

Тропарь, глас 4:

Постнически предповизався на горе, умная врагов
ополчения всеоружием креста погубил еси всеблаженне. Паки
же ко страдальчеству мужески оделся еси: и обоих ради
венчался еси от Бога, преподобномучениче, Дометие
приснопамятне.

Кондак, глас 6:

Яко преобидев тленная, и долу влекущая мудрования,
преподобномучениче Дометие, велик наставник монахом
показался еси, не устранившись ярости царя, не хотяща чтити
Христа истиннаго Бога. Сего ради и скончался еси, воспевая
песнь: Бог есть со мною, и никтоже на ны.

Преставянето на преподобни Ор Черноризец († ок. 390 г.)

В Тиваида Египетска *, съседна на Етиопия ** страна, сред монашествашите живеел чуден мъж, на име Ор, който основал множество манастири, чиито монаси, около хиляда на брой, се намирили под неговото ръководство. Той бил вече деветдесетгодишен, украсен със старините си старец-схимонах, който притежавал необикновено благолепна външност: лицето му разкривало такава одухотвореност, че той приличал на безплътно същество. Преподобният Ор започнал своя подвижнически

живот в далечната пустиня, където преживял много години в пълно уединение, пазейки най-строг пост. След това, по Божие повеление, той се преселил оттам и устроил манастир близо до един град. За да няма нужда братята да ходят далече за дърва, той със собствените си ръце насадил гора около него. А до неговото пристигане тук нямало нито едно дърво. Така се грижел преподобният не само за душевното спасение на братята, но и за необходимото за телесния живот, като се стараел монасите в нищо да не търпят недостиг. А докато живеел в далечната пустиня, се хранел само с треви и корени, които му изглеждали като извънредно вкусна храна. Вода пиел само когато намирал. По-голямата част от деня и нощта преподобни Ор посвещавал на усърдна молитва. Той водел такъв живот до дълбока старост. И ето, веднъж насън му се явил ангел Господен, който му казал:

- Ти ще станеш отец на мнозина, защото на теб ще се поверят много души и много хиляди ще наставиш на пътя на спасението. В бъдещия живот ще получиш награда, съответна

на числото на тия, които си придобил за спасение. Не изпадай в съмнение, размишлявайки колко ще ти е необходимо за удовлетворяването на телесните нужди на такова множество люде. При теб в нищо не ще има недостиг; ще имаш всичко, за което се помолиш на Бога.

След това видение старецът се преселил по-близо до населените места. Отначало той си построил малка килийка и насадил зеленчуци. И тук, както и по-рано в далечната пустиня, преподобни Ор се хранел само със зеленчуци, а и тях вкусвал само в неголямо количество; често той приемал храна веднъж в седмицата. По-рано той не умеел да чете, но след преселването му от далечната пустиня, Господ му подал дара да разбира писанията. Когато един от братята му донесъл книга, той я отворил и започнал да чете, все едно че отдавна владеел книжното изкуство. Заедно с това преподобният Ор получил от Бога власт над бесовете: при него насила довеждали бесновати, които говорили пред всички за тайно извършваните от преподобния богоугодни дела. И много други изцеления извършил преподобният чрез даруваната му свише Христова благодат. При преподобни Ор започнали да се стичат множество желаещи да се подвизават под негово ръководство и скоро се събрали значителен брой монашествуващи, чийто наставник и ръководител бил преподобният. Той имал обичай по-напред да вкуса духовна храна, а после вече да пристъпва към телесната: само след като се бил причастил с Божествените Тайни, той отивал на трапезата, поучавайки братята с боговдъхновени наставления или с душеполезни разкази. Веднъж за назидание на братята той разказал следното:

- Аз видях в пустинята един мъж, който в продължение на три години не вкуси земна храна; на всеки два дена ангел Господен му донасяше небесна храна, която заменяше и водата.

- Познавам - им казал друг път преподобни Ор - един монах, при когото се явили бесове, които били приели вида на небесните воинства и ангелските чинове. Те му посочили огнена колесница, на която сякаш стоял някакъв цар, обкръжен от слава. Този цар казал на монаха:

- Ти обладаваш всички добродетели, сега ти остава само да ми се поклониш и аз ще те взема, подобно на Илия (4Царств., 2 гл.) на огнената колесница и ще те възнеса на нея.

Като чул тия думи, монахът изпаднал в размисъл:

- Какво значи това? - размишлявал той. - Аз постоянно се покланям на моя Спасител, Който е и мой Цар. И ако това е Той, тогава не би искал от мен да се поклоня, знаейки, че аз всякога Му се покланям.

След като размислил така, монахът казал:

- Аз имам свой Цар, на Когото постоянно се покланям. А ти не си мой цар.

Тогава бесовете на часа изчезнали заедно със своя цар и с колесницата.

Преподобни Ор разказвал това на братята, като че ставало дума за някой друг, но мнозина от тях добре знаели, че всъщност то е станало с него. Преподобният бил много приветлив и милостив към всички. Когато при него идвал някой брат и изразявал желание да живее с него, той за един ден му построявал килия. Заемайки се за тази работа, преподобният Ор призовавал цялото братство и всички с усърдие се стичали да му помагат: едни носели камъни, други - пясък, трети - вода, четвърти - дърва и по този начин още на вечерта килията ставала готова. След като я давал на новодошлия брат, преподобни Ор го снабдявал в достатъчно количество и с всичко необходимо за поддържането на живота

му. Бог в изобилие изпращал на Своя угодник всичко, което той просел от Него. За преподобния отец съществува и следният разказ, който се отнася към времето от неговия живот, когато имал само един ученик:

Веднъж при настъпването на светлия празник на Христовото Възкресение този ученик му казал:

- Знаеш ли, отче, че сега е Пасха и ние трябва да я празнуваме както и всички празнуват.

- Е, сине мой - отвърнал старецът, - аз забравих, че сега е Пасха.

И като излязъл от килията, преподобни Ор застанал под откритото небе и издигнал ръцете си нагоре. Така той стоял три дена, без да се помръдне, предавайки се на размишление за Бога. След три дена той се върнал в килията и казал:

- Ето, чедо, според мярата на моите сили, и аз отпразнувах Пасхата.

- Какво прави ти, отче? - попитал ученикът.

- За монаха - отвърнал старецът - празникът и Пасхата се състоят в това - неговият ум да премине, както Израил (Изх., 14 гл.), със сухи нозе по морето на житейската суета и да се приближи към Бога. Монахът, като се отстранява от видимия свят, се приближава до невидимия Бог; а когато се привързва към земните предмети, чрез това отстранява себе си от невестествения Бог.

Бидейки отец на много братя, преподобният познавал живота и делата на всеки от тях, и дори тайно извършените.

Така веднъж някакъв странстващ монах, който страдал от порока на лъжата, като идвал при преподобния, скрил дрехите си. Като се явил полугол пред него, той го помолил да му даде

дрехи. Преподобни Ор на часа го изобличил пред всички в лъжа, като извадил скритата дреха. Всички братя се проникнали от страх, като видели, че преподобният отец знае тайните и това, което е скрито за другите; и никой не се осмелявал да скрие нещо от него или където и да е, далече от неговите очи, да извърши нещо противозаконно, защото Бог му откривал всичко. След като наставил мнозина на пътя на спасението, не само монаси, но и мирски хора, преподобният Ор се преставил в Господа*, преселил се в небесните обители и бил причислен към лика на великите преподобни отци, които предстоят пред престола на Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото е славата во веки. Амин.

** **Тиваида** - областта около прочутия в древността град Тива. С това име се наричал и целият Горен (Южен) Египет. В тази област имало много манастири и монаси.*

*** **Етиопия** - страна на юг от Египет, наричана Нубия и Абисиния.*

** В 90-ата година от рождението си, около 390 г.*

Страдание на светите мъченици Марин и Астерий († 260 г.)

В дните на езическите царе Валериан и на неговия син Галиен* в Рим живял един **честен и добродетелен велможа, на име Астерий**, който изповядвал Христовата вяра. Той бил знатен и богат човек и се ползвал с благоразположението на царете. По време на гоненията, които бил повдигнати срещу Христовата Църква, Астерий строго пазел благочестието, без да крие своята вяра в Господа Иисуса Христа.

Веднъж, когато се намирал в пределите на Палестина, свети Астерий дошъл в град Кесария Филипова**, известен у финикийците под името Панеади.

В този град, населен с идолопоклонници, имало обичай да се извършва езическо празненство близо до извора, изтичащ от планината Панаеас. Оттук, предполагат, води началото си и река Йордан.

В деня на този празник принасяната на беса жертва ставала невидима: обитаващият там бяс похищавал жертвата, скривайки я от очите на хората и заслепените от заблуждението си езичници прославяли тази бесовска измама като велико чудо. Христовият раб Астерий, като присъствал на самия бесовски празник, не могъл да не изпита болка в сърцето си заради заблуждението и душевната слепота на прелъстения народ. Той повдигнал очите си към небето, издигнал ръце и с вяра се помолил на Христа Бога да изгони беса, който прелъстявал народа. И бесът на часа бил прогонен от Божията сила, и бесовското чудо се прекратило: всички виждали с очите си жертвата, тя вече не се скривала както порано и не ставала невидима. А когато чудото престанало да се извършва, вече не се извършвало и празненството, тъй като езичниците престанали да се събират при изворите.

Така молитвата на свети Астерий, съединена с вяра, очистила това място от бесовската сквернота.

А неговото страдание за Христа, по Божие усмотрение, станало по следния начин.

В другата Кесария - Кесария Палестинска* - живеел един **знатен и богат воин на име Марин**, но той бил още по-благороден чрез вярата си в Христа и още по-богат - чрез добрите си дела. Другарите му в полка го подтиквали да заеме мястото на стотника, което останало свободно след смъртта на заемащия го преди това воин.

Докато Марин се готвел да го заеме, друг един войник, който му завиждал и сам желаел да стане стотник, отишъл при

съдията Ахеос. Той открил на съдията, че Марин, бидейки християнин, не желае да принася жертви на боговете и на изображенията на царете, а поради това - добавил доносчикът - такъв човек, по силата на римските закони, не трябва да се поставя за стотник.

Съдията призовал Марин и го попитал каква вяра изповядва. Като чул от него, че е християнин, му дал три часа, за да размисли: да избере живота или смъртта. За свети Марин имало два пътя: или да принесе езическата жертва и да остане жив, или да умре за изповядването на Христовата вяра. В това време епископът на Кесария Палестинска Тетеик дошъл при Христовия изповедник и го завел в църквата, като му дал душеполезни наставления. След това, като влязъл заедно с него в светия олтар, епископът, посочвайки с ръка светото Евангелие и воинския меч, с който бил въоръжен Марин, казал:

- Избери едно от тия две неща, достойни мъжо: или да носиш този меч, за да служиш временно на земния цар, а след смъртта си да получиш вечна погибел, или - да станеш воин на небесния Цар, да положиш душата си за Неговото пресвето Име, което е написано в тази книга, и да царуваш заедно с Него в безкрайните векове.

Свети Марин посочил светото Евангелие и с гореща любов го целунал, показвайки, че е готов да отиде на смърт заради Христа. Тогава епископът му казал:

- Прилепи се с цялата си душа към Бога и укрепяван от Неговата сила, приеми това, което сам избра за себе си. След това отпуснал свети Марин с думите:
- Иди си с мир.

Когато свети Марин излизал от църквата, глашатаят стоял при вратите на съда и високо призовавал Марин по име, тъй като трите часа вече били изминали. Като влязъл в съдилището, свети Марин по-безстрашно и отпреди изповядал, че е

християнин, пред всички прославил Христовото име и порицал езическото нечестие. Съдията произнесъл смъртна присъда, след което светият мъченик бил изведен извън града и обезглавен.

На неговата мъченическа кончина присъствал свети Астерий, който по Божие устроение в това време пристигал в града. След страдалческата смърт на свети Марин, той снел от себе си скъпоценната си одежда и обвил в нея честното тяло и главата на мъченика и като го занесъл на раменете си до определеното място, сам го погребал с чест.

Затова и самият той се удостоил с мъченически венец. Нечестивите езичници го заловили и му отсекли главата и по такъв начин свети Астерий, заедно със свети Марин, предстанал в лика на светите мъченици пред небесния Цар - Христа.

Това станало при царуването на Галиен, който наследил престола след гибелта на своя баща Валериан.

Заради кръвта на множеството християни, която пролял, Валериан бил наказан от Божия гняв: по време на сражение с персите, те удържали победа над римляните и той попаднал в плен на персийския цар Саворий. Отвели го в Персия и там Валериан служел като стъпало на Саворий, когато той се качвал на коня си. При това Валериан не можел да бъде откупен от позорния плен: Саворий не желаел да го размени за никакви съкровища, скъпейки тази слава, че имал възможността да стъпва върху шията на римския цар.

След като продължително издевателствал над Валериан, персийският цар накрая заповядал да му одерат кожата пред целия народ и да го посипят със сол. Така зле погинал злият, започвайки вечните мъки още в този живот.

Тази гибел на неговия баща уплашила Галиен. Той познал в нея Божието наказание заради безмилостното проливане на християнската кръв. Затова Галиен издал указ за всички области на Римската държава, който нареждал да се прекрати гонението срещу християните и да се разреши на епископите свободно да управляват своите църкви. Но преди указът да достигне в Кесария Палестинска, светите Марин и Астерий приели мъченическа смърт за Христа и влезли в радостта на своя Господ и нашия Владика Иисус Христос, Който царува заедно с Отца и Светия Дух.

По молитвите на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас.

Амин.

** **Валериан** - император от 253-259 г.; **Галиен** - 260-268 година.*

*** Град **Кесария Филипова** е построен от Филип, синът на Ирод, който го нарекъл Кесария в чест на кесаря Тиберий. Той се намирал близо до изворите на река Йордан.*

** **Кесария Палестинска** - така се наричал в дълбока древност градът или кулата на Стратон. Този град бил възстановен от Ирод Велики, който го нарекъл Кесария в чест на император Август. Той се намирал на брега на Средиземно море. Свети апостол Павел по времето на своите мисионерски пътешествия неведнъж идвал в него (Деян. 9:30; 21:8) и прекарал тук две години като затворник (Деян. 23:23; 24:27; 25:4-6). В този град живеел стотникът Корнилий когото свети апостол Петър обърнал към Христа и кръстил (Деян., 10 гл.). Тук живеел и свети апостол Филип (Деян. 21:8); тук също умрял и Агрипа, поразен от ангел и изяден от червеи (Деян. 12:20-23). В Евангелието Кесария Палестинска не се споменава.*

ЧЕТН-МИНУТЪ

{{_LINK1_}}